

§ 209

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mia Nygårdin toivomusponnosta kompostoinnin kokei- lusta kouluissa ja päiväkodeissa ja sen lisäämisestä opetussuunni- telmiin

HEL 2019-000812 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuksenlautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää kannatettavana kompostoinnin lisäämistä osaksi päiväkotien ja koulujen opetussuunnitelmaa Helsingissä.

Mia Nygårdin valtuustoaloite (25.4.2018) kiertotalous- ja ilmastotietouden nostamisesta Helsingissä on ollut kasvatus- ja koulutuslautakunnassa käsiteltävänä 14.8.2018. Kasvatus- ja koulutuslautakunta piti tärkeänä kiertotalouden ja ilmastotietoisuuden vahvistamisen Helsingissä.

Kaupunginhallitus on 10.12.2018 hyväksynyt Hiilineutraali Helsinki 2035 toimenpideohjelman, jossa kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle on määritelty mm. ilmastomuutoksen hillintätoimien ja kiertotalouden osaamisen vahvistamisen opetussuunnitelmissa ja yleensä koulutyössä, sekä ympäristökasvatuksen lisääminen varhaiskasvatuksessa ja kouluissa. Lisäksi kaikille toimialoille on määritelty, että kaikkien erilliskerättävien jätteiden tehokas syntypaikkalajittelu olisi mahdollistettava kaikissa kaupunkiorganisaation toimitiloissa. Kestävään elämäntapaan ohjaavat periaatteet sisältyvät eri koulutusasteiden opetussuunnitelmiin.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on jo pitkään eri päiväkodeissa ja peruskouluissa toteutettu ns. matokomposteja osana opetusta. Pääkaupunkiseudun kierrätyskeskus Oy järjestää lierokompostointiin liittyvää koulutusta, sekä lahjoittaa kouluille ja päiväkodeille matoja. Lierokomposti on helppo tapa opettaa biojätteenkäsittelyä ja havainnollistaa biojätteen maatumista päiväkodeissa ja kouluissa. Lisäksi muutamalla koululla on oma puutarhapalsta viljelyn opettamiseen esim. Helsingin työväenopiston opistolaisyhdistyksen ylläpitämällä puutarhapalsta-alueella Vuosaaren Uutelassa. Opistolaisyhdistyksen palstatoimikunnan määräyksenä on, että palstalla syntyvä kasvijäte on joko vietävä pois tai kompostoitava omalla palstalla kompostilaatikkoon tai -kehikkoon. Näin ne oppilaat, jotka käyvät palstalla opettelevat myös kompostointia.

Lisäksi useista kouluista oppilaat ja opettajat ovat tehneet vierailuja Espoon Ämmässuon biojätteen käsittelylaitokselle, missä voidaan tutustua kompostointiin.

Mikäli kompostointia halutaan matokompostoinnin ja palstaviljelykompostoinnin lisäksi kokeilla päiväkotien ja koulujen tontilla ulkotiloissa, on siinä otettava seuraavat asetukset ja määräykset huomioon: jätelaki (2011/646), terveydensuojeluasetus (1280/1994), valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014) ja valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012).

Jätelain mukaan ensisijaisesti on vähennettävä syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta. Jos jätettä kuitenkin syntyy, jätteestä ja jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jätehuollon periaatteena on, että käytetään parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja noudatetaan ympäristön kannalta parasta käytäntöä.

Asetuksien tavoitteena on ehkäistä ja vähentää biojätteen tai orgaanisen aineen varastoinnista ja käsittelystä aiheutuvia päästöjä pintavesiin, pohjavesiin, maaperään ja ilmaan. Kompostijätteen varastoinnista ei saa aiheutua vesistön pilaantumista tai sen vaaraa. Kompostorin rakenteellisessa vaatimuksessa on huomioitava, että varastoinnin on oltava vesitiivis. Lisäksi talousjätteiden kompostointi on järjestettävä niin, ettei siitä aiheudu hajua tai terveyshaittoja. Kompostointi on tehtävä ja sijoitettava siten, että eläinten pääsy kompostiin estyy. Koulujen ja päiväkotien kesälomien aikana tapahtuvan kompostoinnin osalta tulee määrittellä kenen vastuulla kompostin huolehtiminen on, kun koulujen ja päiväkotien henkilökunta, sekä oppilaat ja lapset ovat lomalla.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tulee antaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle jätteiden käsittelyn valvomisesta ja kompostointiin liittyvän nitraattidirektiivin edellyttämien raporttien laatimiseksi tarpeelliset tiedot sekä tiedot asetuksen mahdollisesta rikkomisesta. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa toimialallaan jätteestä aiheutuvien terveyshaittojen ehkäisyä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa, että kompostointia kokeillaan muutamassa päiväkodissa ja koulussa ja kokeilussa katsotaan edellytykset sen laajentamiselle.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Ilona Taimela, opetuskonsultti, puhelin: 310 21878
ilona.taimela(a)hel.fi

18.06.2019

Asia/19

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta 20.6.2019 mennessä lausuntoa Mia Nygårdin toivomusponnosta: Aloitevastauksen hyväksyessään kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta kokeilla valituissa kouluissa ja päiväkodeissa kompostointia, ja kompostoinnin lisäämisestä osaksi päiväkotien ja koulujen opetussuunnitelmaa Helsingissä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Ilona Taimela, opetuskonsultti, puhelin: 310 21878
ilona.taimela(a)hel.fi

Oheismateriaali

1 Nygård Mia, toivomusponsi, Kvsto 16.1.2019 asia 16

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano